

Exam. Code : 103204

Subject Code : 1124

B.A./B.Sc. Semester-IV

MUSIC (Vocal)

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—50

Note :— (1) Attempt any **FIVE** questions.

(2) All questions carry equal marks.

I. Define and explain the following musical terms with examples of ragas :

(a) Murki

(b) Gamak.

10

II. Write in detail about the various steps of formation of 484 ragas from a Thata as described by Pt. Venkatmukhi.

10

III. Write the notation of Raga Bhairavi with two Alaaps and two Tanas.

10

IV. Give notation and description of Ada Chautal with ekgun and dugun layakarais.

10

V. Give life sketch of Ustad Amir Khan and his contribution towards Indian Music.

10

VI. Write ten Gunas and ten doshas of a Gayak. 10

VII. Write a detailed note on Devotional Music. 10

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : (1) ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ।

(2) ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

I. ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣ ਨਾਲ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :

(ੳ) ਮੁਰਕੀ

(ਅ) ਗਮਕ। 10

II. ਵੈਂਕਟਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਵਰਣਿਤ ਥਾਟ ਵਿੱਚੋਂ 484 ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚਰਣਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ। 10

III. ਰਾਗ ਭੈਰਵੀ ਦੀ ਨੋਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਲਾਪ ਅਤੇ ਦੋ ਠਾਨਾਂ ਨਾਲ ਲਿਖੋ। 10

IV. ਆੜਾ ਚੌਤਾਲ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਇਕਗੁਣ ਅਤੇ ਦੁਗੁਣ ਲੈਅਕਾਰੀਆਂ ਲਿਖੋ। 10

V. ਉਸਤਾਦ ਅਮੀਰ ਖਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਪਤਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ। 10

VI. ਗਾਇਕ ਦੇ ਦੱਸ ਗੁਣ ਅਤੇ ਦੱਸ ਦੋਸ਼ ਲਿਖੋ। 10

VII. ਭਗਤੀ ਸੰਗੀਤ ਤੇ ਇਕ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 10

(Hindi Version)

नोट :— (1) किन्हीं पाँच प्रश्नों के उत्तर दीजिए।

(2) सभी प्रश्नों के समान अंक हैं।

I. रागों के उदाहरण के साथ निम्नलिखित संगीतिक शब्दों को परिभाषित करें तथा व्याख्या करें :

(क) मुर्की

(ख) गमक। 10

II. पंडित वैकटमुखी द्वारा निर्णत थाट से 484 रागों के गठन के विभिन्न चरणों के बारे में विस्तार से लिखें। 10

III. राग भैरवी का अंकन दो जानाप और तानों के साथ करें। 10

IV. आड़ा चौताल की व्याख्या करें तथा इसकी एकगुन तथा दुगुन लयकारियां दो। 10

V. उस्ताद अमीर खान का जीवन परिचय दें तथा भारतीय संगीत के प्रति योगदान के बारे में लिखें। 10

VI. गायक के कोई दस गुण और दस दोष लिखें। 10

VII. भक्ति संगीत पर एक विस्तार से नोट लिखें। 10